

<p>ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ ΣΤΙΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΔΑΧΘΗΚΑΝ</p>
--

A1. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

α) Ο Μ. Αλέξανδρος διατήρησε τα περσικά νομίσματα, για να διευκολύνονται οι οικονομικές συναλλαγές στην αυτοκρατορία που ίδρυσε.

β) Ο Ινδός ποταμός αποτέλεσε το ανατολικό όριο της προέλασης του Μ. Αλέξανδρου.

γ) Ο Φίλιππος Β΄ κατάφερε να αντιμετωπίσει τις επιδρομές λαών στα βόρεια σύνορα της Μακεδονίας.

δ) Με βάση τους όρους της συνθήκης με τον « Μέγα Βασιλέα », ο Ευαγόρας θα εγκατέλειπε όλες τις Κυπριακές πόλεις, εκτός από την Αμαθούντα.

ε) Βασική επιδίωξη της οικονομικής πολιτικής του Μ. Αλεξάνδρου ήταν να διατηρήσει το αυτοκρατορικό θησαυροφυλάκιο.

ζ) Ένας από τους στόχους του Ευαγόρα ήταν να δημιουργήσει αίσθημα ασφάλειας και εμπιστοσύνης για το σκοπό αυτό μερίμνησε για την οχύρωση της πόλης.

η) Με βάση τους όρους της συνθήκης με τον « Μέγα Βασιλέα », ο Ευαγόρας θα εγκατέλειπε όλες τις Κυπριακές πόλεις.

θ) Το πολιτικό έργο του Ευαγόρα για τη δημιουργία ενός ενιαίου κράτους απαλλαγμένου από την περσική κυριαρχία πέτυχε.

ι) Ο Φίλιππος αντιμετώπισε νικηφόρα τις συνασπισμένες δυνάμεις των Θηβαίων και των Αθηναίων στη Χαιρώνεια.

A2. Να συμπληρώσετε την κάθε μία από τις πιο κάτω προτάσεις με μία από τις τέσσερις επιλογές που ακολουθούν, ώστε να σχηματιστεί μια ιστορικά ορθή πρόταση.

1) Ένας από τους στόχους του Ευαγόρα ήταν να δημιουργήσει αίσθημα ασφάλειας και εμπιστοσύνης για το σκοπό αυτό μερίμνησε για:

α) την κατασκευή εκκλησιών, β) την κατασκευή πολεμικού στόλου, γ) την επιδιόρθωση κτιρίων, δ) την κοπή χρυσών νομισμάτων.

2) Βασική επιδίωξη της οικονομικής πολιτικής του Μ. Αλεξάνδρου ήταν:

α) Να διατηρήσει ενιαίο νομισματικό σύστημα στο κράτος του, β) να διατηρήσει το αυτοκρατορικό θησαυροφυλάκιο, γ) να καταλάβει τα ορυχεία χρυσού του Παγγαίου, δ) να διατήρησει τα περσικά νομίσματα.

3) Η Πανελλήνια ιδέα πραγματοποιήθηκε με το συνέδριο:

α) στη Μακεδονία β) στην Κόρινθο γ) στην Αθήνα δ) στη Σπάρτη

4) Ο Φίλιππος επιβλήθηκε ως αδιαφιλονίκητος ηγέτης των Ελλήνων στη μάχη:

α) της Ιμέρας β) της Σαλαμίνας γ) της Χαιρώνειας δ) της Αθήνας

5) Σημαντικότερος εκφραστής της πανελλήνιας ιδέας υπήρξε ο:

α) Αριστοτέλης, β) Ισοκράτης, γ) Δημοσθένης, δ) Φίλιππος Β΄

6) Κατά την εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου ο βασιλιάς της Σαλαμίνας Πνυταγόρας:

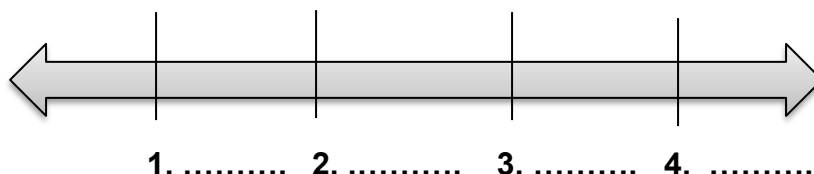
α) έστειλε οικονομική ενίσχυση β) ενίσχυσε τον Μ. Αλέξανδρο με στόλο, γ) ενίσχυσε τον περσικό στρατό, δ) τήρησε ουδετερότητα.

7) Οι Αθηναίοι εκτιμώντας τη φιλελληνική του στάση πρόφεραν τιμές και προνόμια στον:

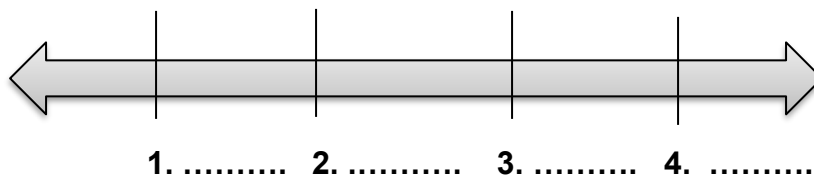
α) Φίλιππο β) Αλέξανδρο, γ) Ισοκράτη, δ) Ευαγόρα

A3. Με τη βοήθεια του ιστορικού άξονα, να τοποθετήσετε τα πιο κάτω ιστορικά γεγονότα κατά αύξουσα χρονολογική σειρά, ξεκινώντας από το προγενέστερο και αριθμώντας τα από το 1 μέχρι το 4.

- α. Μάχη Χαιρώνειας
- β. Συνέδριο της Κορίνθου
- γ. Εκστρατεία Μ. Αλεξάνδρου
- δ. Θάνατος Φίλιππου Β΄

- α. Μάχη Χαιρώνειας
- β. Κατάλυση (διάλυση) περσικής αυτοκρατορίας.
- γ. Θάνατος Μ. Αλεξάνδρου
- δ. Συνέδριο της Κορίνθου

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

B1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

- α) Πανελλήνια Ιδέα** (εμπνευστής, περιεχόμενο)
- β) Συνέδριο της Κορίνθου** (συμμετέχοντες, δύο [2] όροι συμφωνίας)
- γ) Μακεδονική φάλαγγα** (ορισμός)
- δ) Ανταλκείδιος ειρήνη** (ορισμός)
- ε) Ακρόπολη των Αθηνών** (αρχιτέκτονες, οικοδομήματα, γλύπτης)
- στ) Κλασικισμός** (ορισμός)
- ζ) Ρητορική ή Ρητορικός λόγος** (ορισμός, δύο (2) εκπρόσωποι)

η) Ιστορία ή Ιστοριογραφία (ορισμός, δύο (2) εκπρόσωποι)

θ) Ποιητική Τέχνη (ορισμός, δύο (2) εκπρόσωποι)

ι) Φιλοσοφία ή Φιλοσοφική σκέψη (ορισμός, δύο (2) εκπρόσωποι)

κ) Δραματική ποίηση (ορισμός, (2 εκπρόσωποι)

λ) Κλασικός (ορισμός)

μ) Νεοκλασικισμός (ορισμός)

B2.

- Να αναφερθείτε στο έργο του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτικό τομέα.
- Να αναφερθείτε στο διαχρονικό έργο του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτιστικό τομέα.
- Να αναφερθείτε στο έργο του Μ. Αλεξάνδρου στον οικονομικό τομέα
- Να αναφερθείτε στο έργο του Μ. Αλεξάνδρου στον στατιωτικό τομέα
- Να αναφερθείτε στις προσπάθειες του Ευαγόρα Α΄για απαλλαγή από την περσική κυριαρχία.
- Να αναφερθείτε στις ενέργειες του Φίλιππου Β΄ στην ανάπτυξη του κράτους της Μακεδονίας και της κατάργησης της πόλης- κράτους
- Να αναφέρετε δύο αξίες του κλασικού πολιτισμού.
- Να αναφέρετε τους λόγους ανάπτυξης του ρητορικού λόγου την κλασική εποχή και τους κυριότερους εκπροσώπους του.

B3.

- Να αναφέρετε δύο (2) λόγους γιατί ήταν δύσκολη η κατάληψη της Τύρου από τον Μ. Αλέξανδρο, ποιοι τον βοήθησαν στην πολιορκία της πόλης αυτής και πως ο Μ. Αλέξανδρος τους αντάμειψε.
- «Τα συμπτώματα της παρακμής και της κακοδαιμονίας που κατέτρεχαν τον ελληνικό κόσμο απσχόλησαν κάποιους πνευματικούς ανθρώπους, οραματιστές ενός πανελλήνιου συνασπισμού».

Τι ήταν η πανελλήνια ιδέα και ποιος τη διατύπωσε πρώτος; Ποιος ο κύριος εκφραστής της και ποιος την υλοποίησε τελικά.

- Να περιγράψετε τις προσπάθειες του Ευαγόρα Α΄ για απαλλαγή από την περσική κυριαρχία.
- Να αναφερθείτε με συντομία στις αξίες του κλασικού πολιτισμού
- Να περιγράψετε και να αξιολογήσετε το πολιτικό και πολιτιστικό έργο του Ευαγόρα Α΄.
- Να περιγράψετε τις ενέργειες του Φίλιππου στην ανάπτυξη του κράτους της Μακεδονίας και της κατάργησης της πόλης- κράτους.
- Να περιγράψετε τη συμβολή των Κύπριων βασιλέων στην εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου και να σχολιάσετε τα αποτελέσματά της αναφορικά με την Κύπρο.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Γ 1

« Ο Αλέξανδρος δίδαξε τους λαούς να διαβάζουν Όμηρο και τα παιδιά των Περσών, των Σουσιανών και των Γεδρωσιών να απαγγέλουν τις τραγωδίες του Σοφοκλή και του Ευριπίδη. Χάρης στον Αλέξανδρο, η Βακτρία και ο Ινδικός Καύκασος λάτρευσαν τους θεούς των Ελλήνων. Ίδρυσε περισσότερες από εβδομήντα Αλεξάνδρειες και διέδωσε σε ολόκληρη την Ασία τον ελληνικό τρόπο ζωής και έμαθε πολλούς ανθρώπους να ζουν με βάση τους νόμους και τους οδήγησε στην ευδαιμονία. [...] Ο Αλέξανδρος εφάρμοσε στην πράξη τις φιλοσοφικές απόψεις των Στωικών και ιδιαίτερα τις απόψεις του Ζήνωνα. Το πολιτειακό ιδεώδες δεν ήταν πια η πόλη - κράτος αλλά η κοσμόπολη, όπου δεν υπήρχαν εθνικοί περιορισμοί αλλά προτεραιότητα στην πνευματική διάσταση μέσα σ'ένα πλαίσιο ισότητας, δικαιοσύνης και σύμπνοιας. [...] Πατρίδα του δεν ήταν η πόλη, αλλά η οικουμένη και ακρόπολη ήταν το στρατόπεδό του ».

Χρυσόστομος Α. Σοφιανός, Αλέξανδρος ο Μέγας, Ι. Γ. Κασουλίδης @Υιός Λτδ, Ίδρυμα Εύη Σοφιανού, σελ. 468

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παραθέμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. Ποιο ήταν το έργο του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτιστικό τομέα; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας με συγκεκριμένα παραδείγματα από το παράθεμα.

β. Πώς θα χαρακτηρίζατε τον Αλέξανδρο με βάση τις ενέργειές του αυτές; Δίκαια θεωρείτε ότι του αποδόθηκε ο χαρακτηρισμός « Μέγας » ; Τεκμηριώστε την απάντησή σας με τουλάχιστον ένα λογικό επιχείρημα.

Γ 2

« Ο Ευαγόρας σε ηλικία 20 ετών κατάφερε να διώξει τον σφετεριστή του θρόνου της Σαλαμίνας και να γίνει αυτός βασιλιάς. Οχύρωσε την πόλη κι έκανε έργα κοινής ωφέλειας. Είχε στενές σχέσεις με τους Αθηναίους τους οποίους βοήθησε κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου και οι Αθηναίοι τον έκαναν επίτιμο πολίτη. (...) Αργότερα ζήτησε τη βοήθεια από τους Αθηναίους και τους Αιγύπτιους στον αγώνα κατά των Περσών. (...) Ο Ευαγόρας ήταν μεγάλος βασιλιάς. Πολέμισε εναντίον μεγάλης αυτοκρατορίας και νικήθηκε από δυνάμεις πολύ μεγαλύτερες από τις δικές του. (...) Σταμάτησε την προσπάθεια των Φοινίκων και Περσών να αφελληνίσουν τους Κύπριους. (...) Έκοψε χρυσά νομίσματα με την προτομή του Ηρακλή κα με επιγραφή σ'ελληνικό αλφάβητο ».

Χατζηδημητρίου Κ., Ιστορία τη Κύπρου, Ι.Γ. Κασουλίδης & Υιός Λτδ, σελ.55,57,59.

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω.

1. Να αναφέρετε τους στόχους του Ευαγόρα (πολιτικό και πολιτιστικό τομέα) και τον τρόπο που προσπάθησε να τους υλοποιήσει (2 ενέργειες του για κάθε τομέα).
2. Να αξιολογήσετε τα αποτελέσματα του έργου του, σε πολιτικό και πολιτιστικό τομέα.

Γ 3

[...]« ο βασιλιάς Φίλιππος, με αυτοπεποίθηση, εξαιτίας της νίκης του στη Χαιρώνεια και επειδή είχε υποτάξει τις σπουδαιότερες πόλεις, φιλοδοξούσε να γίνει ηγεμόνας όλης της Ελλάδας. Αφού λοιπόν διέδωσε ότι θέλει να κηρύξει τον πόλεμο κατά των Περσών και να εκδικηθεί για τις παρανομίες που είχαν διαπράξει σε βάρος των ιερών, κέρδισε την εύνοια των Ελλήνων. Κάνοντας φιλοφρονήσεις προς όλους [...] διακήρυττε στις πόλεις ότι επιθυμούσε να συζητήσει μαζί τους για τα συμφέροντά τους. Γι' αυτό ακριβώς όταν συνήλθε [...] το κοινό συνέδριο, αφού μίλησε για τον πόλεμο κατά των Περσών και ενέπνευσε μεγάλες ελπίδες, παρακίνησε τους συνέδρους να αποφασίσουν τον πόλεμο. Τέλος, όταν οι Έλληνες τον εξέλεξαν στρατηγό –

αυτοκράτορα της Ελλάδας, άρχισε μεγάλες προετοιμασίες για την εκστρατεία κατά των Περσών. Αφού λοιπόν όρισε τον αριθμό των στρατιωτών που έπρεπε να δώσει η κάθε πόλη, επέστρεψε στη Μακεδονία».

Διόδωρος* XVI, 89, 1–2, από το βιβλίο του Α. Μαστραπά, *Η Ιστορία του Αρχαίου Κόσμου και οι Πηγές της*, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2003, σ. 210

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παραθέμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. σε ποιο συνέδριο αναφέρετε ο Διόδωρος στο πιο πάνω παράθεμα;

β. Να εξηγήσετε τον τρόπο με τον οποίο ο Φίλιππος Β΄ κατάφερε να ηγηθεί των Ελλήνων. Πώς θα χαρακτηρίζατε το Φίλιππο Β΄ με βάση τις ενέργειές του αυτές; Τεκμηριώστε την απάντησή σας με τουλάχιστον ένα λογικό επιχείρημα.

Γ4

[...] «ο Αλέξανδρος αλλά και όσοι είχαν εμποτισθεί από το πνεύμα του, δεν θέλησαν να καταλύσουν ένα κράτος, αλλά να ιδρύσουν ένα νέο, που ενώ έμελλε να είναι κατα βάση ελληνικό, θα διατηρούσε από τα προηγούμενα κράτη και σχήματα όσα ήταν σκόπιμο να διατηρηθούν, σε τρόπο ώστε τελικά να δημιουργηθεί με μικτή σύνθεση, αλλά με σαφώς προεξάρχοντα ελληνικό χαρακτήρα. Είχε έτσι ξεπεραστεί το στενό ελλαδικό πνεύμα και έμπαινε μέσα στην ιστορία των Ελλήνων, για πρώτη φορά, ένα στοιχείο οικουμενικότητας και υπερεθνικής ενότητας των ανθρώπων. Για να επιτύχει το ριζοβόλημα των Ελλήνων στις ξένες αυτές χώρες, με την τόσο ποικίλη εθνική σύνθεση έπρεπε εκτός από την ίδρυση νέων πόλεων στις πιο κατάλληλες θέσεις να ανοιχθεί διάπλατα η ψυχή των κατακτητών προς τα ήθη και έθιμα και προπάντος προς τις θρησκείες των κατεκτημένων πληθυσμών».

Ιστορία Ελληνικού Έθνους, τόμος Δ΄, σ. 234

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παραθέμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. Σε ποιες ενέργειες προέβηκε ο Μέγας Αλέξανδρος στον πολιτιστικό τομέα;

β. Να γράψετε δύο λόγους για τους οποίους η εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου χαρακτηρίστηκε ως «ένοπλη εξερεύνηση».

Γ5

Αφού παρατηρήσετε την παραστατική πηγή που σας δίνεται να περιγράψετε το παιδί του Μαραθώνα (μορφή, στάση του σώματος) και να το συνδέσετε με δύο (2) από τις αξίες του κλασικού πολιτισμού.

«Το παιδί του Μαραθώνα» Χάλκινο άγαλμα Εθν. Αρχ. Μουσείο

Γ6

Αφού παρατηρήσετε την πιο πάνω παραστατική πηγή, να αναφερθείτε στο σημαντικό αρχιτεκτόνημα που δεσπόζει, στους αρχιτέκτονες, στον γλύπτη και στα υπόλοιπα οικοδομήματα – μνημεία που περιλαμβάνονται.

Καλό διάβασμα!